

Η ΝΕΟΧΩΡΟΥΔΑ ΜΑΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2022 ΣΤ1' ΤΑΞΗ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΦΥΛΛΟ 1

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Στα μέσα του 17ου αιώνα οι πρώτοι κάτοικοι έχτισαν τον πυρήνα του σημερινού χωριού της Νεοχωρούδας. Δεν γνωρίζουμε πολλά στοιχεία ωστόσο υποστηρίζεται ότι οι πρώτοι κάτοικοι που εγκαταστάθηκαν στο χωριό ήταν έποικοι από τα βόρεια της Μικράς Ασίας. Δύο χιλιόμετρα νοτιότερα του σημερινού χωριού της Νεοχωρούδας, χτίστηκαν τρεις συνοικίες. Αυτές αποτέλεσαν και το πρώτο χωριό, τον πρώτο συνοικισμό, που δυστυχώς δεν γνωρίζουμε το όνομά του. Ωστόσο, η κάθε γειτονιά είχε τη δική της ονομασία: η πρώτη ονομαζόταν Άγιος Μάρκος, η δεύτερη Άγιος Γεώργιος και για την τρίτη δεν γνωρίζουμε το όνομά της.

Μέχρι τα τέλη του 17ου αιώνα, περίπου μέχρι το 1670 σύμφωνα με μαρτυρίες έμειναν οι κάτοικοι εκεί. Την περίοδο εκείνη λέγεται ότι από κάποια επιδημική ασθένεια προσβλήθηκαν οι κάτοικοι του χωριού. Οι οικογένειες που μέχρι τότε ήταν στον αριθμό εβδομήντα δύο ελαττώθηκαν κατά πολύ, φτάνοντας ίσως τον αριθμό των τριάντα οικογενειών. Πολλοί κάτοικοι χάθηκαν και αυτοί που απέμειναν αναζήτησαν ένα πιο ασφαλές και υγιεινό περιβάλλον, από αυτό που είχαν, στην περιοχή «Μάρκου Βρύση». Σκέφτηκαν λοιπόν να ξαναφτιάσουν ένα καινούριο χωριό βορειότερα. Αρχικά εγκαταστάθηκαν πίσω από το βουνό Κισσό ή Σερβί – Τεπέ στην τοποθεσία «καλύβια του μπάμπα». Το νέο αυτό χωριό το ονόμασαν «Νέο Μαχαλά» και «Καραγάτσι Μαχαλά» επειδή υπήρχαν πολλά δέντρα με την ονομασία καραγάτσι. Μια από τις πρώτες βασικές προτεραιότητες των κατοίκων ήταν να χτίσουν την νέα τους εκκλησία. Αυτή την φορά όμως μετά την θανατηφόρα επιδημία που είχε προκαλέσει βλάβες στα μάτια των κατοίκων, πίστεψαν ότι η Αγία Παρασκευή, ως προστάτιδα της όρασης θα γιάτρευε όλες τις πληγές ονομάζοντας το εκκλησάκι τους «Αγία Παρασκευή».

Στο «Νέο Μαχαλά» ο ρυθμός της ζωής των κατοίκων συναντούσε συνέχεια δυσκολίες. Όλα προχωρούσαν δύσκολα καθώς έντονο πρόβλημα υπήρξε με την έλλειψη νερού για τις βασικές ασχολίες των κατοίκων του χωριού όπως για την ύδρευση και την άρδευση των καλλιεργειών και το πότισμα των ζώων. Έτσι οι δυσκολίες αυτές ώθησαν τους κατοίκους δυστυχώς να μεταναστεύσουν για τρίτη φορά. Μετά από τριάντα περίπου χρόνια και όταν οι συνθήκες το επέτρεψαν, βγήκαν στο ξάγναντο ιδρύοντας το Νέο Χωριό, στους πρόποδες του βουνού. Αυτή τη φορά όμως ο πληθυσμός του χωριού ενισχύθηκε από εποίκους των γύρω χωριών, όπως καταφάνεται από τα επίθετα αρκετών οικογενειών. Το χωριό στην αρχή είχε τούρκικη ονομασία «Κουρού Γενί Κιόι» που σημαίνει ξηρό Νέο χωριό – Νεοχωρούδα. Υποστηρίζεται ότι η τοποθεσία του χωριού επιλέχτηκε με τον εξής τρόπο: Την τρίτη ημέρα της γιορτής του Αγίου Γεωργίου, η 25η Απριλίου με το παλιό ημερολόγιο, οι κάτοικοι του χωριού με αντιπροσώπους των γύρω χωριών, βγήκαν μπροστά από το βουνό, ανέβηκαν τον λόφο «τούμπα», δυτικά του σημερινού χωριού, και από εκεί πάνω είδαν μια μεγάλη άσπρη πέτρα.

Ονόμασαν την τοποθεσία γύρω από την άσπρη πέτρα «σημάδι» και αποφάσισαν ότι εκεί θα χτιστεί το νέο χωριό. Σήμερα στο σημείο αυτό βρίσκεται το κεντρικό πάρκο του χωριού. Αφού επέλεξαν τη νέα

τοποθεσία, όλοι οι κάτοικοι σχημάτισαν κύκλο και χόρευαν πάνω στην «τούμπα» τρεις αργούς χορούς. Σε ανάμνηση αυτών των αποφάσεων ορίστηκε η 25η Απριλίου, ως η ημέρα που οι κάτοικοι του χωριού θα ανεβαίνουν στην «τούμπα» και θα χορεύουν τους τρεις καθιερωμένους χορούς. Αφού τελείωσαν οι εκδηλώσεις αυτές, οι κάτοικοι πιασμένοι χέρι – χέρι κατέβηκαν από την «τούμπα».

Λίγα χρόνια αργότερα από την ίδρυσή της, με την εργατικότητα των κατοίκων της, το χωριό έγινε από τα πιο πλούσια και εύφορα της περιοχής. Τα σύνορα του επεκτάθηκαν, νότια ως την περιοχή Διαβατών – Μαγνησίας, δυτικά ως τον Γαλλικό ποταμό καθώς η περιοχή «Μπεϊλίκι» στη σημερινή βιομηχανική ζώνη της Θεσσαλονίκης ανήκε στη Νεοχωρούδα. Η εκκλησία, όμως, της Αγίας Παρασκευής δεν χωρούσε πια τους κατοίκους του χωριού. Ένας νεοφερμένος, πλούσιος στο χωριό με το όνομα Νικόλαος πρόσφερε τα περισσότερα χρήματα για την ανέγερση της νέας εκκλησίας. Τα υπόλοιπα χρήματα συγκεντρώθηκαν από εισφορές των κατοίκων και δωρεές των γύρω χωριών. Για να θυμούνται τον ευεργέτη Νικόλα, έδωσαν στην εκκλησία την ονομασία «Άγιος Νικόλαος» και ο ίδιος ο ευεργέτης ανέλαβε την υποχρέωση να φροντίζει το ναό. Έτσι η γιορτή της εκκλησίας γίνεται την ημέρα του Αγίου Νικολάου ενώ το πανηγύρι του χωριού γίνεται την ημέρα της γιορτής της Αγίας Παρασκευής. Κι επειδή οι κάτοικοι ποτέ δεν ξέχασαν τον πρώτο οικισμό, την ημέρα του Αγίου Γεωργίου γίνεται αγιασμός στον τόπο της βρύσης του Αγίου Μάρκου.

Μ' αυτές τις μεταβατικές περιόδους, το χωριό έφτασε στη σημερινή του έκταση και στον τετραπλάσιο πληθυσμό. Μέχρι το 1997 ήταν έδρα της ομώνυμης κοινότητας ενώ αργότερα και μέχρι το 2010 αποτελούσε δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Καλλιθέας του Νομού Θεσσαλονίκης. Σήμερα αποτελεί δημοτικό διαμέρισμα ενός μεγαλύτερου δήμου, του Δήμου Ωραιοκάστρου. Βρίσκεται 15 περίπου χιλιόμετρα Β.Δ της Θεσσαλονίκης και είναι αμφιθεατρικά κτισμένη στη νότια παρυφή του βουνού Καρδακλί (Σερβί – Τεπέ – Υψηλή κορυφή), σε χιλιόμετρο 220μ.

Το πρώτο δημοτικό σχολείο του χωριού ήταν διώροφο και στέγαζε εκτός από το δημοτικό σχολείο και το γραφείο της κοινότητας. Αργότερα κτίστηκε και άλλο σχολείο ανατολικότερα και τότε ο μεν δεύτερος όροφος του πρώτου σχολείου χρησιμοποιούνταν και πάλι σαν γραφείο κοινότητας και νηπιαγωγείο, το δε μισό του ισόγειου νοικιαζόταν από βιοτεχνίες και το υπόλοιπο χρησίμευε σαν κρατητήριο αδέσποτων ζώων. Γύρω στα 1928 όταν μεγάλωσε ο πληθυσμός του χωριού, κτίστηκε και τρίτο σχολείο, το σημερινό παλαιό διδακτήριο που βρίσκεται δίπλα στο κτίριο της κοινότητας γιατί τα προηγούμενα είχαν καταρρεύσει.

Οι Γάλλοι κατά τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο επέλεξαν μια περιοχή του χωριού με το όνομα Μέρα για να εγκαταστήσουν το επονομαζόμενο Γαλλικό νοσοκομείο, για τους πάσχοντες από αναπνευστικά προβλήματα και φυματίωση.

Πηγές: https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/14465/4/Boufidou_Pe2011.pdf
ΝΕΟΧΩΡΟΥΔΑ-Στο πέρασμα του χρόνου (της Ραφαηλίδου Άνας)

ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ένα από τα έθιμα του χωριού μας είναι η χάσκα. Η χάσκα είναι ένα έθιμο το οποίο γίνεται κάθε Αποκριά. Δένουμε σε ένα σκοινί αυγό ή παστέλι και προσπαθούμε να τα πιάσουμε με το στόμα.

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΝΕΟΧΩΡΟΥΔΑΣ

Το πρώτο δημοτικό σχολείο του χωριού ήταν διώροφο και στέγαζε εκτός από το σχολείο και το γραφείο της κοινότητας. Αργότερα κτίστηκε και άλλο σχολείο ανατολικότερα και τότε ο μεν δεύτερος όροφος του πρώτου σχολείου χρησιμοποιούνταν και πάλι σαν γραφείο κοινότητας και νηπιαγωγείο, το δε μισό του ισόγειου νοικιαζόταν από βιοτεχνίες και το υπόλοιπο χρησίμευε σαν κρατητήριο αδέσποτων ζώων. Γύρω στα 1928 όταν μεγάλωσε ο πληθυσμός του χωριού, κτίστηκε και τρίτο σχολείο, το σημερινό παλαιό διδακτήριο που βρίσκεται δίπλα στο κτίριο της κοινότητας γιατί τα προηγούμενα είχαν καταρρεύσει.

ΟΙ ΒΡΥΣΣΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Σε ορισμένα σημεία του χωριού, κτίστηκαν μεγάλες βρύσες που εξυπηρετούσαν όλο το χωριό. Η πρώτη βρύση κτίστηκε στην τοποθεσία «σημάδι» με την ίδρυση του νέου χωριού. Είχε δύο γούρνες για το πότισμα των ζώων και μια τρίτη ρηχή για το πλύσιμο των ρούχων. Αργότερα χτίστηκαν κι άλλες βρύσες κι ένα σιντριβάνι. Ένας νερόμυλος που έχει αναστηλωθεί στην παλαιά του μορφή το 1981, υπήρχε επίσης στα δυτικά του χωριού.

Οι φωτογραφίες είναι από το αρχείο του Πολιτιστικού Συλλόγου Νεοχωρούδας «Μέγας Αλέξανδρος».

Συνέντευξη από τον κ. Γεωργούση Νικόλαο στα πλαίσια των Εργαστηρίων Δεξιότητων.

Ο κ. Γεωργούσης επισκέφθηκε το σχολείο μας στις 18 Μαΐου 2022 και μας απάντησε σε ερωτήματα που του θέσαμε για τη ζωή στο χωριό μας πριν από 50 περίπου χρόνια.

Πήραμε πολλές και σημαντικές πληροφορίες για τον τόπο μας.

Οι κάτοικοι ήταν περίπου 1500, οι περισσότεροι ντόπιοι, με λίγες βλάχικες οικογένειες, οι δρόμοι δεν ήταν ασφαλτοστρωμένοι, τα σπίτια ήταν παλιά, χωρίς τις σημερινές ανέσεις, αλλά σε καλή κατάσταση, ενώ υπήρχε μόνο ένα τηλέφωνο που εξυπηρετούσε τις ανάγκες όλου του χωριού. Η συγκοινωνία με την πόλη, δεν ήταν συχνή. Στο χωριό υπήρχαν μόνο μπακάλικα, δεν υπήρχε αστυνομικό τμήμα ούτε νοσοκομείο.

Οι περισσότεροι κάτοικοι ήταν αγρότες και το μεροκάματο έφτανε τις 15 δραχμές (0,40€) την ημέρα. Παρόλα αυτά οι κάτοικοι χωρίς να είναι ιδιαίτερα πλούσιοι, δεν πείνασαν ποτέ. Το αίσθημα της αλληλεγγύης, της αλληλοβοήθειας, της συνεργασίας ήταν έντονο παλιά αλλά συνεχίζεται και μέχρι σήμερα. Η πτηνοτροφία που ξεκίνησε το 1958 αναπτύχθηκε στον πιο σημαντικό παραγωγικό κλάδο του χωριού με 35 επιχειρήσεις, οι οποίες τροφοδοτούν με αυγά όλη τη Βόρεια Ελλάδα.

Τα σχολικά χρόνια ήταν πολύ διαφορετικά από τα σημερινά, με ξύλο και τιμωρίες. Το νηπιαγωγείο στεγαζόταν στο κτήριο του ΚΑΠΗ, ενώ το δημοτικό σχολείο στεγαζόταν στο Πνευματικό Κέντρο της Νεοχωρούδας, όπου δεν υπήρχε θέρμανση, παρά μόνο μια ξυλόσομπα που άναβαν κάθε πρωί οι μεγαλύτεροι μαθητές. Τα παιδιά φορούσαν ποδιές και οι δάσκαλοι ήταν πολύ αυστηροί.

Το χωριό είχε την ποδοσφαιρική του ομάδα, τη «Νίκη Νεοχωρούδας», που έδινε φιλικούς μόνο αγώνες στο ξερό γήπεδο της εποχής εκείνης.

Τελειώνοντας, ο κ. Γεωργούσης μας είπε τις προσωπικές του απόψεις για την εξέλιξη του χωριού αποτιμώντας ότι η Νεοχωρούδα θα μπορούσε να αναπτυχθεί περισσότερο και να βελτιωθεί η καθαριότητα του χωριού.

Συντάκτες των άρθρων είναι οι μαθητές/τριες της ΣΤ1΄ τάξης.